

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, \$\$202\$\$

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2165-2/17-05-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 62/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 15.05.2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυόμενου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Δεν παρέστησαν, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως ο Αναστάσιος – Ιωάννης Μεταξάς, τακτικό μέλος και ο Γρηγόριος Λαζαράκος, αναπληρωματικό μέλος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Χαρίκλεια Λάτσιου, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με το υπ' αρ. πρωτ./...11.2011 (ΑΠΔΠΧ Γ/ΕΙΣ/2165/22.03.2012) έγγραφο το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής διαβιβάζει την από 16.03.2012 αίτηση του Α, κατόπιν του υπ' αρ. πρωτ./...03.2012 εγγράφου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών και ρωτά για την νομιμότητα ικανοποίησης του αιτήματος. Συγκεκριμένα, με

την προαναφερόμενη αίτησή του ο Α ζητεί να του χορηγηθεί ιατρικό πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει η νοσηλεία, η διαγνωσθείσα πάθηση και η εφαρμοσθείσα θεραπευτική αγωγή της θυγατρός του, Β, προκειμένου να: «(...) ενεργοποιήσ[ει] νόμιμον διαδικασίαν θέσεως της ανωτέρω θυγατρός τ[ου], εις καθεστώς δικαστικής συμπαράστασεως, και τούτο προς αναγκαίαν πλέον διασφάλισιν της εν γένει καταστάσεώς της και των συμφερόντων της (...)». Στη συνέχεια η Αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2165-1/30.03.2012 έγγραφό της προς το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ενημέρωσε για την διαδικασία επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και ζήτησε διευκρινίσεις για την εξέταση της συγκεκριμένης υπόθεσης. Κατόπιν τούτου, ο Α υπέβαλε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/2703/11.04.2012 έγγραφο με το οποίο διευκρίνισε στην Αρχή ότι ζητεί το ιατρικό πιστοποιητικό προκειμένου να το χρησιμοποιήσει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών για την υποστήριξη της αίτησης που έχει καταθέσει (αρ. κατάθεσης δικογράφου/..../2012) για την υποβολή της Β σε καθεστώς πλήρους στερητικής δικαστικής συμπαράστασης, με ημερομηνία δικασίμου την03.2013 και του σωρευμένου αιτήματος χορήγησης προσωρινής διαταγής για τον διορισμό του ιδίου ως προσωρινού δικαστικού συμπαράστατη, με ημερομηνία συζήτησης την04.2012. Ακολούθως, με το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3191/03.05.2012 έγγραφο ο Α ενημέρωσε την Αρχή για την από ...04.2012 έκδοση προσωρινής διαταγής του Προέδρου Πρωτοδικών Αθηνών, με την οποία διορίστηκε ο ίδιος προσωρινός δικαστικός συμπαράστατης.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητή, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2 Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη

Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ορίζει ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε' και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν: *«η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών»*, στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν: *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου»*.

4. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξη

του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. μεταξύ άλλων ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

5. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «*Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

6. Επειδή, το άρθρο 14 του ν.3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α΄). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)*». Επειδή, εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «*1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...)* 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική

αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

7. Επειδή, στην υπό εξέταση υπόθεση, ο Α ζητεί με την ιδιότητα του τρίτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. θ' του ν.2472/1997, να του χορηγηθούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα (δεδομένα υγείας) που αφορούν στην κόρη του, Β και τηρούνται στα αρχεία του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, ως υπευθύνου επεξεργασίας (άρθρο 2 στοιχ. ζ' του ν.2472/1997). Ο αιτών Α είναι τρίτος κατά την προαναφερόμενη έννοια και δεν ταυτίζεται με το υποκείμενο των δεδομένων παρά την έκδοση προσωρινής διαταγής με την οποία του ανατέθηκαν προσωρινώς καθήκοντα δικαστικού συμπαραστάτη της κόρης του. Ειδικότερα, το περιεχόμενο της από ...04.2012 προσωρινής διαταγής είναι το ακόλουθο: «Για το χρονικό διάστημα μέχρι της συζήτησης της αίτησης περί θέσεως της καθής υπό καθεστώς δικαστικής συμπαραστάσεως αναθέτει στον αιτούντα προσωρινώς καθήκοντα δικαστικού συμπαραστάτη επί της συμπαραστατέας Β, προκειμένου να λαμβάνει κάθε αναγκαία μέτρο επείγοντος χαρακτήρα για να αποφευχθεί σοβαρός κίνδυνος είτε για το πρόσωπο είτε για την περιουσία της συμπαραστατέας, υπό τον όρο εκδίκασης της υπόθεσης κατά την ανωτέρω ορισθείσα δικάσιμο». Συνεπώς, η έκταση της αντιπροσώπευσης της Β από τον Α, σύμφωνα με την προσωρινή διαταγή, δεν καταλαμβάνει και την ανάληψη ενεργειών από τον τελευταίο, ως προσωρινό δικαστικό συμπαραστάτη, για την υποστήριξη της αίτησης του ίδιου για

την υποβολή της κόρης του σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση. Τούτο δε, διότι η προσωρινή διαταγή ως εκ της φύσεώς της σκοπεί να ικανοποιήσει ζητήματα που έχουν επείγοντα χαρακτήρα και για αυτά διορίστηκε προσωρινός δικαστικός συμπαραστάτης ο πατέρας της. Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση η χορήγηση του αιτούμενου ιατρικού πιστοποιητικού δεν έχει επείγοντα χαρακτήρα, δεδομένου ότι η αίτηση πρόκειται να συζητηθεί μετά την πάροδο δέκα μηνών. Συνεπώς, το συγκεκριμένο ζήτημα δεν καλύπτεται από την προσωρινή διαταγή και ο αιτών δεν ταυτίζεται με το υποκείμενο των δεδομένων. Περαιτέρω, ο Α ζητεί να λάβει από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής ιατρικό πιστοποιητικό, από το οποίο να προκύπτει η νοσηλεία της κόρης του, Β στο ως άνω νοσηλευτικό ίδρυμα το διάστημα από ...-2010 έως ...-2010, η διαγνωσθείσα κατάσταση της υγείας του και η εφαρμοσθείσα θεραπευτική αγωγή. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης προκύπτει ότι ο σκοπός επεξεργασίας συνίσταται στην υποστήριξη της κατατεθείσας ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αίτησης για τη θέση της κόρης του, Β σε δικαστική συμπαράσταση και στην έκδοση προσωρινή διαταγής για το διορισμό του ιδίου ως προσωρινού δικαστικού συμπαραστάτη. Οι προβαλλόμενοι αυτοί σκοποί επεξεργασίας συνάδουν με τη προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν.2472/1997, ενώ παράλληλα πληρούται και η αρχή της αναλογικότητας και προσφορότητας των δεδομένων (άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β' του ν.2472/1997). Ωστόσο, η χορήγηση του αιτούμενου ιατρικού πιστοποιητικού για το σκοπό της αίτησης έκδοσης προσωρινής διαταγής παρέλκει, δεδομένου ότι με την η προσωρινή διαταγή έχει ήδη εκδοθεί. Το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 του ν.2472/1997, να ενημερώσει την Β ότι ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα θα ανακοινωθούν στον πατέρα της, Α.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει την άδεια στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής να χορηγήσει από τα τηρούμενα αρχεία το αιτούμενο ιατρικό πιστοποιητικό της Β στον πατέρα της, Α προκειμένου ο τελευταίος να το χρησιμοποιήσει ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών – κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό της παρούσας – για την υποστήριξη

της αίτησης για την υποβολή της κόρης του σε δικαστική συμπαράσταση, αφού προηγουμένως το Νοσοκομείο ενημερώσει την Β.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου